

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies octavus et nonus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1865 [erschienen] 1866

Caput I. Status S. Birgittæ virgineus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72229](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72229)

VITA

S. BIRGITTE a.

Auctore Birgero, archiepiscopo
Upsalensi b.

PROLOGUS.

Auctor S.
Birgittam
secundum
triplicem
statum gene-
ratim pra-
dicat:

Ecce descripsi eam tibi tripliciter c. Tripliciter sol exurens montes, et radios igneos exsufflans, alma mater est Ecclesia, quæ sicut aurora consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, illius virtute, cujus oculi multo plus lucidiores sunt super solem, montes in circuitu ejus, piæ videlicet adoptionis suæ filios super altitudinem terræ ad dulcedinem patriæ celestis elevatos, tribus ordinibus seu statibus, virginum scilicet, continentium et conjugatorum, quasi triplici funiculo, qui difficile rumpitur, pulchrificat et decorat. Quibus corda et corpora fidelium, igne sancti Spiritus exusta, in camino castitatis, et continentie decoquantur. Hi sunt tres ordines lapidum politorum, quibus Salomon pacificus Christus Jesus sacrificium suum in terra, quam fundavit in secula, pulcherrime decoravit. Isti sunt tres greges, qui in militante Ecclesia juxta puteum aquarum vivencium aquis sapientiæ salutaris velut in abyssu multa dulciter adaquantur. Hæc sunt tres propagine in una vite, qui est Christus, crescentes paulatim in gemmas geminæ caritatis. Hæc sunt gemmæ pretiosissime, quibus veri David dyadema regium perornatur. Hæc sunt tria, quæ secundum Salomonis sententiam bene gradiuntur. Dum sacræ Virgines et Vidue sancte, nec non castum aruantes conjugium, spretis concupiscentiis carnis, de virtute in virtutem gradatim incedunt, donec finaliter videant regnum Dei. Non solum enim Virgines, et continentes, verum etiam Conjugati per fidem sanctam, et operationem bonam placentes Deo ad æternam merentur beatitudinem pervenire. Inter alia autem sancte matris Ecclesie membra fuit venerabilis domina beata Birgitta, sponsa electa et filia gratissima Jesu Christi, quæ etiam altera sacra tria sata simile commiscuit. Per hunc triplicem statum ne illius dominici seminis fructum tricesimum, sexagesimum scilicet et centesimum iis tribus statibus debitum perderet in se nobiliter representans. Propter quod congrue mater Ecclesia ipsam describit tripliciter commendandam. Hæc est namque, quæ ingressu Virginalis excellentie delectabilis, quæ in progressu conjugalis pudicitie venerabilis, et in progressu vidualis continentie fuit immobiliter perseverans. Hæc in statu incipientium graciola, in statu proficientium fructuosa, et in statu perseverantium describitur gloriosa. Ista est mulier a Salvatore in Evangelio descripta, quæ acceptum fermentum abscondit in farinæ satis tribus, donec fermentatum est totum; cum ardentissimo desiderio in Deum totaliter succensa, dilectionem, quæ in mente nostra recondita, tam

diu fervere debet, et crescere, donec totam mentem in sui perfectionem commutat, in tribus præceptis dominicis tenuit absconditam, Dominum Deum suum ex toto corde, ex tota anima, et tota mente ferventissime diligendo. Hæc est, quæ post diem tertium præsentis seculi Jordanem transiens, ad possidendam terram cum hiis, qui vocati sunt, ut eterne hereditatis promissionem accipiant, per tres portas, quæ sunt fides, spes et caritas, ad interius atrium celestis Jherusalem congraudens introivit. De ipsius igitur vita, virtutum odoribus plena, secundum præscriptum ordinem, nec non de fide dignis miraculis, quæ Sponsus celestis ad Sponsæ suæ sanctitatis evidenciam operari dignatus est, simplici stilo, et utinam legentibus non ingrato, aliqua scribere curavimus ad honorem et gloriam Salvatoris d.

ANNOTATA.

a *Erutam e tenebris ad nos misit P. Michaël van der Ketten Ordinis Birgittini, Prior Calca-riensis in Clivia, qui eam ex apographo, circa medium seculum decimum sextum exarato, transcribi curavit.*

b *Sedem Upsalensem tenuit ab anno circiter 1366 usque ad annum 1383: æqualis itaque fuit S. Birgittæ, non procul Upsalia natæ; alque adeo credi debet fuisse de S. Birgittæ rebus probe instructus. Est, qui putet, Birgerum hymnum dumtaxat in ejus laudem, conscripsisse, non fustorem ejusdem Vitæ: sed hunc mumm. 15 et 16 Commentarii refutatum habes.*

c *Tectus hic, e lib. Proverb. cap. 22 v. 20 transcriptus, et Birgeri Prologo additus est a P. Dominico Valck, olim monasterii Marienboomensis sacerdote, ut habent Notitiæ, quas olim ad Majores nostros misit P. van der Ketten.*

d *Seguuntur in apographo nostro verba hæc: Explicit Prologus. Incipit Legenda de B. Birgitta per reverendum patrem D. Birgerum archiepiscopum Upsalensem compilata.*

CAPUT I.

Status S. Birgittæ virgineus. F

Beata Birgitta a, in Regno Swecie oriunda b, non solum juxta revelationem, divinitus sibi factam, ex Sanctorum ibidem Regum progenie c, qui suis sanctis promeruerunt meritis, ut magnificaret Dominus misericordiam suam cum illa, illustrem duxit originem, verum etiam de nobilibus devotisque progenitoribus et parentibus d. Omnis siquidem ejus cognatio, et generatio, sicut Tobia, in bona vita, et sancta conversatione permansit, ita ut accepti essent tam Deo, quam hominibus, et omnibus habitantibus terram. Nam avus, proavus, et attavus patris sui, exemplo Abrahæ et aliorum antiquorum patrum, qui peregrinabantur a Deo in hoc mundo, quamvis essent divites in virtute, pulchritudinis studium habentes, pacificantes in Domino domibus suis, Sacramenta tamen Passionis Dominicæ ad memoriam reducentes, peregrinationem suam usque id civitatem sanctam Jerusalem et alia loca, quæ Christus Jesus sua

A BIRGERO.

E

F

S. Birgitta
e majoribus
a b
c

d

sua

A. BIRGERO. sua corporali mirificavit presentia, non sine magnis laboribus feliciter perduxerunt. Quorum Dominus introitum et exitum misericorditer custodivit.

2 Horum vestigiis pater ejus inhærens, multa loca Sanctorum scilicet beati Jacobi *e*, et alia citra mare meridianum *f* devotissime visitavit. Paratus ulterius ire ad terram Sanctam, nisi Apostolicæ Sedis consilium ex rationabilibus causis obstetisset. Ipse etiam omni die Veneris peccata sua consuevit humiliter confiteri. Sæpissime proferens verba ista. Sic me die Veneris præparare volo ad Deum, ut quicquid ceteris diebus mihi dederit, ferre æquanimiter sim paratus. Illud memorans Sapientis: Ne glories, in crastinum differendo penitentiam, ignorans, quid superventura pariet tibi dies. Quod simili modo filius

suus *g* omnibus diebus vite sue fideliter servavit. corpus suum post confessionem secreta flagellis acerrimis verberando, ut in flagello paratus Christum flagellatum in suo glorificaret corpore, et cum vicis et concupiscenciis jugiter

B crucifigeret carnem suam. Mater similiter hujus gloriose Domine nobilis extitit, et devota. Cujus pater *h*, cum de semine regio esset natus, decorem domus Dei diligens pluribus fundatis Ecclesiis et monasteriis *i*, ipsis juxta magnificentiam suam amplissimos redditus dotis nomine constituit et donavit.

3 Cum autem quadam die uxor *k* ejus devotionem mentis occultans, ac secundum nobilitatem suam, et consuetudinem nobilium incedens, ut omnis gloria ejus ab intus in fymbris aureis: soli Deo placeret, a quadam moniali quasi superba despiceretur. Statim sequenti nocte cum dicta monialis obdormivisset, apparuit ei persona *l* mirabilis vultu, dicens: Cur detraxisti ancillæ meæ, dicendo eam superbam esse, quod tamen non est verum; de ipsa enim unam filiam

faciam procedere, cum qua statum pactum meum, tantam ei tribuendo gratiam, ut universæ nationes non sufficiant admirari. O inscrutabilis Sapientia Dei, qui humilitatem ancillæ suæ clementer respexit, et tam in ea, quam in Filia implere voluit, quæ olim suis fidelibus promiserat per Prophetam: Feriam, inquit, vobiscum pactum sempiternum, misericordias David fidelis *m*. Non miretur ergo quispiam fideliū,

C si justorum radix ad tantam profecit gloriam, ut tantam Sanctam futuris temporibus produceret. Quæ se quasi malus in montis vertice ad arcem erigeret sanctitatis. Egressus namque Sponsæ Dei fuit quasi diluculum divinitus præparatus.

4 Nam cum adhuc in matris gestaretur utero, contigit matrem in quodam sinu maris *n* pati naufragium, et cum multi promiscui sexus essent submersi, dux regni *o* videns ipsam in periculo constitutam. omnibus modis, quibus potuit, eam vivam ad litus perduxit: sed miro modo ipsa nocte astitit matri persona vestitu fulgenti, dicens: Salvata es propter bonum, quod habes in utero, nutri illud cum caritate Dei; quia tibi a Deo specialiter est donatum. Felix mater, quæ dono nobilissime prolis, sicut beatus Paulus, a profundo pelagi liberatur. Nata vero puella, sacerdos quidam parochialis *p* viciniorum Ecclesiæ, vitæ approbatæ et ætatis provectæ *q* vidit inter orationes suas nocte nubem lucidam, et in nube sedentem virginem, habentem librum in manu sua. Cui admiranti vox quædam ei respondens ait, Nata est Bir-

gero filia, cujus vox audietur per mundum futurum: namque erat, ut per eam, secuti per Moysen, in nube dominus populo suo loqueretur. Et vox ejus, tanquam vox aquarum multarum et tonitruum magni, terræ finibus audietur. Cum autem ætate et gratia proficeret, fere per triennium quasi elinguis obmutuit, et os suum non aperuit ad loquendum: in fine vero triennium * adeo plene usum obtinuit loquendi, quod jam non more loqueretur infantium, sed contra tantæ ætatis naturam perfectissime resonaret. O miranda divinæ sapientiæ dispensatio! quæ os aperit mutorum, et linguas infancium facit disertas, ut ex ore infancium et lactencium perficiat sibi laudem.

5 Interea pia mater ejus omnibus operibus virtuosis, et eleemosynis, sicut altera Tabita, plena, graviter ægrotavit. Quæ aliquibus diebus ante obitum suum præcivit et prædixit. Cum itaque jam egressura esset de corpore, et animo revolveret, quod spes, quæ diu differtur, affligit, animam, virum suum et alios de transitu suo dolentes, viriliter sic affatur: Quid doletis. Sufficit huc usque vixisse; gaudendum est autem, quod jam ad potentiorum Dominum sum vocata. Sicque valedicens omnibus in Domino requievit *r*. Mortua igitur matre. Virgo Dei amabilis matertere suæ *s*, magne prudentie domine et devote, a patre traditur nutrienda. Cumque septimum jam attigisset annum, ut ex jocondis principiis jocondior rei expectaretur eventus. Vidit ex opposito lecti sui altare, et dominam super illud vestibus fulgidis sedentem, et habentem in manu sua coronam, que dixit: Birgitta veni: illa autem hoc audiens surrexit de lecto, currens ad altare. Cui dixit domina: Vis ne habere istam coronam? Illi vero annuente imposuit coronam capiti suo, ita quod sensit, quasi circum coronæ tegere caput suum; rediens autem ad lectum, visio illa disparuit, quam tamen nunquam poterat oblivisci, nec mirum; signum enim fuit, quod altare fieret holocausti, in quo ignis divine caritatis semper arderet. Et Sponsus suus Christus sibi coronam immarescibilem, et incontaminatam in cælestibus conservaret.

6 Post hæc circa decimum ætatis sue annum, velut lilium mundissimum, tocus honestatis candorem continens, et a mortalitatis radice ad cælestem pulchritudinem consurgens, mundiciam cordis et corporis quasi thesaurum absconditum custodivit, similis in hoc Sare, Rachælis filiæ, que dicebat: Tu scis, Domine, quod nunquam concupivi virum, et mundam servavi animam meam ab omni concupiscencia, nunquam eum ludentibus miscui me, neque cum hiis, qui in levitate ambulant, participem me præbui. Habundavit in ea tocus forma virtutis, sobrietas cum modestia, simplicitas cum verecundia, humilitas cum obedientia, speciositas in conscientia, hylaritas in paciencia et caritas indefessa. Propter hæc ergo et hiis similia Sponsa Dei, quasi inauris aurea, et margarita fulgens omnium oculis graciola ab omnibus amabatur. Verum, quia necesse erat, ut aquila grandis ad alta provolans in arduis poneret nidum suum; ideo virgo Christo devota, cum quadam die in ecclesia de Passione Christi audiret prædicari, ipsam devote scribens in tabulis cordis sui, statim nocte sequenti vidit Christum, quasi eadem hora crucifixum, et dicentem: Taliter sum plagatus. Illa vero putans, hoc recen-

pietate et religio sanguine conspicuis.

e

f

g

h

i

non absque prodigiis.

k

l

m

nata,

n

o

p

q

D

trium

E

decimus

ergo

Christi

passiones

miræ offic-

ter,

F

A ter factum esse, respondit in spiritu Domino: O Domine, quis fecit tibi illud? Respondit Christus: Qui me contemnunt et negligunt caritatem meam. Tunc illa rediens ad seipsam tantum affecta fuit ab illa die ad Passionem Christi, ut raro sine lacrymis ad memoriam reduceret mysteria Passionis. Dulce etenim sibi erat cogitare de Sponsi vulneribus, ut aliquando in fletibus et mens accensa compungeretur, et inter lacrymas sublevata, Angelorum cibo, vera videlicet sapientia, quanto dulcius, tanto avidius pascere-

7 Superveniente insuper anno ætatis suæ duodecimo, cum una dierum vas admirabile et opus excelsi beata Birgitta, cum puellis coevis operi plumario t intendere et multum anxietur animo, quod opus suum ad votum facere nequiret, mentis oculos ad eum, qui sanctus est in omnibus operibus suis, attentius erigebat, et ecce matertera sua domum, in qua sedebat, ingressa, illo ordinante, cujus opera magna sunt, et exquisita in omnes voluntates ejus; vidit virginem quandam ignotam contra sedentem sibi, et facientem opus cum ea. Cumque ad introitum suum virgo illa disparuisset, quesivit, quæ illa esset puella, quæ sibi in faciendo opere consedisset. Respondet Sponsa gratissima, neminem se vidisse. Sed quia matertera ita subtiliter opus factum invenit, ut cernentibus daretur intelligi, non opus tam tenere etatis esse; sed in oculis omnium mirabiliter a Domino factum fore; idcirco matertera sua opus prædictum inter reliquias suas fideliter reservavit.

8 Considerans post hæc Puella illustris, quod si oratio pura et casta fuerit, celos penetrans vacua non redibit. Nocte quadam, aliis puellis dormientibus, ut in silencio et spæ Domino secrecius serviret, ac in frigore et nuditate affligeret corpus suum, nuda de lecto exiliens ante lectum crucifixum cum lacrymis adoravit. Quod matertera, cubiculum virginum latenter ingressa, ultra modum admirans, et levitatem Virginis esse credens, jussit auferri * virgam, cujus metu adolescentulam corrigeret viam suam, quam cum matertera supra dorsum Virginis cepisset extendere, adeo in minuta frusta extitit comminuta, quod ipsa vehementer admirata, dixit: Quid fecisti, Birgitta? Nunquid docuerunt te mulieres aliquas fallaces orationes? Respondit cum lacrymis dicens: Non, Domina mea, surrexi de lecto, ut laudarem eum, qui me semper solet adjuvare. Cui matertera: Quis, inquit, est ille? Virgo ait: Crucifixus, quem nuper vidi. Ex illa autem die cepit eam matertera arcus diligere, et ferventius venerari, intelligens, ipsam talia non ab homine neque secundum hominem, sed a Christo, qui docet hominem scientiam, celitus didicisse.

* auferri

et frustra
terretur a
demone.

9 Non longe post cum Virgo nobilis quadam vice luderet cum puellis, dyabolus, qui semper primordia bona et rudimenta virtutum in ipso ortu festinat extinguere, sciens, quod, ea fundata, non possit subvertere, Virgini apparet, quasi habens centum manus et pedes et in omnibus difformissimus, terrens eam, quæ perterrita cucurrit ad lectum suum, crucifixo humiliter se commendans. Ubi iterum dyabolus ei apparet dicit: Nihil possum facere, nisi permiserit crucifixus. O fidelis Dominus in omnibus verbis suis, qui non pa-

ciebatur eam tentari supra id, quod potuit; sed fecit cum temptatione etiam proventum, ut posset in ætate tam tenera sustinere. Quod post aliquos annos matertera audiens præcepit ei, ut visa silencio tegetet, et in Domino Deo suo spem suam poneret, Christum super omnia diligendo; sciens, quod vita nostra in hac peregrinatione non potest esse sine temptatione, ut sibi quisque innotescit nisi temptatus, nec potest coronari, nisi vicerit, nec vincere, nisi certaverit, nec certare nisi temptationes habuerit inimici.

ACTOR
BIRGERO.

ANNOTATA.

a Sic a Bergero, patre suo, dicta fuit vero nomine; quamquam et Brigitta, et Brigida, minus lamen accurate, haud raro appellata invenitur.

b Sueciæ universæ pars est: Sueonia: in hac rursum sitæ sunt Vestmannia, Dalecarlia, Nericia, Sudermannia, et Uplandia, in qua postrema mundo data est S. Birgitta, in prædio paterno Finstada, non procul Upsalia, civitate olim archiepiscopali et regum Suecicorum sede, dis-sito.

c De regio ejus genere fuse disserui § III Commentarii prævii, quem consule.

d Patrem habuit Birgerum nomine, Petri filium, Uplandiæ legiferum, seu judicem, non tamen dominum et stricti nominis principem: matrem Ingeborgem, seu Ingeburgem; quam Sigridem, aviam S. Birgittæ maternam cum ejus matre, ut apparet, confundentes, perperam multi appellarunt. Videtis hac de re dicta numm. 37 et 38 Comment. præv.

e Nimirum Compostellæ in Gallecia, Hispaniæ regno, jam olim fidelium, eo devotionis causa peregrinari solitorum, frequenti concursu celebris.

f Intellige loca præcipua, in quibus Sancti præceteris celebres maxime coluntur, et a fidelibus visitari solent, per Galliam, Italiam, Germaniam sparsa, quæ Sueciam inter et mare Mediterraneum sita sunt.

g Nominæ Israël, de quo plura sunt dicta numm. 39 et 40 Commentarii prævii; uti et de Ceteris S. Birgittæ fratribus et sororibus, Petro, Benedicto, Ingride, Margareta et Catharina.

h Nempe Birgittæ, seu Birgerus.

i Ex his unum nominatim exprimit in Chronico Margareta, abbatissa Vastenensis, num. 35 Comment. præv. laudata, scilicet monasterium Skoo, quod virginum Cisterciensium fuit ad Sueciæ lacum, Mcler dictum.

k Ingeborgis seu Ingeburgis, de qua hic ad lit. d.

l Quæ, non B. Virgo, sed Christus potius fuisse videtur ex Margareta abbatissa, num. 40 Comment. præv. laudata.

m Isaïæ cap. 55, v. 3: sed legitur isthic: Misericordias David fideles.

n Ad littora Oelandiæ, maris Baltici insulæ, non procul Calmaria, Smalandiæ oppido.

o Ericus, frater Birgeri, regis Sueciæ, a quo dein Nicopix in Sudermannia fame enectus fuit.

p Alibi is fuisse legitur Hemmingus, factus dein episcopus Aboënsis: fuerintne plures hujus nominis Aboënses episcopi, frustra indagavi: sed falli Vastorivum reor, dum hunc Hemmingum, Aboënssem

A. BIRGERO.

Aboënsē episcopum, demortuum sub annum 1367, ætatis 70 scribit. Vide lit. proxime seq.

q Cum nata fuit Birgitta, seu seculi xiv initio, Hemmingus, de quo Vastovius, agere tantum potuit annum ætatis circiter xv, ut num. 54 Comm. præv. dictum est: huic itaque hæc Birgeri verba quadrare non possunt.

r Anno 1510, ut censet Joannes Peringskiöld in Ms. S. Birgittæ Genealogia.

s Margareta abbatissa Vastenensis illam nuncupat Ingridem: alibi legitur: Catharina, altera S. Birgittæ matertera, ut num. 60 Comment. præv. dictum est.

t Plumarium opus dicitur, quod ad modum plumarum textitur et variegatur, inquit Cangius in Glossario Gallice Ouvrage à ramage; citatque hunc Chronici Farfensis apud Muratorium Scriptt. Rer. Ital. tom. 2, part. 2, col 469 locum: In Silvaplana, ubi fuit antiquitus congregatio ancillarum, quæ opere plumario ornamenta ecclesiæ laborabant; quod ipsum tunc forte S. Birgitta faciebat.

CAPUT II.

B

Status S. Birgittæ conjugalis.

Marito sociata

Animadvertens exinde pater ejus, quod Virgo tam spectabilis et moribus elegans veluti altera Hester genus suum altius posset extollere, et quasi fons parvus in fluvium maximum crescens in aquas plurimas redundare. Ipsam cuidam viro *a*, juveni nobili prudenti et diviti *b*, desponsavit. Qui non sicut illi, qui conjugium ita suscipiunt, ut Deum a se et a sua mente excludant, sed in timore Dei, qui malum consuevit expellere, inter se matrimonium contraxerunt, et contractum honestissime servaverunt. Erat namque in eorum conjugio puritas intentionis, inseparabilitas affectionis, et sanctitas conversacionis, castificantes animas suas in obvia caritate. Illa vero Deum habens præ oculis ita voluit bonam eligere vitam, ut etiam non negligeret bonam famam. Summe cavebat, ne quis de ea sinistra loqueretur, aut ne daret occasionem aliis, sibi in vita vel moribus detrahendi. Levitates, loca et personas, quibus notari posset, fugit, ut venenum. Considerans, quod facilius vicia uniuscujusque, quam virtutes intenduntur. Nec, quid boni quisque gesserit, agnoscitur, sed, si quid mali egerit, perscrutatur. Ancillas honestas, et comites morigeros secum habuit, qui sibi de conversacione bona possent testimonium perhibere. Attendens, quod nulla res magis animos induit honestos et in pravum inclinabiles revocat ad rationem, quam bonorum virorum conversatio.

piis operibus puritati conscientie, solitudini,

11 Operi pro cultu divino et utilitate proximorum cum famulabus suis intenta fuit, ne ociosa comederet panem suum. Confessiones quoque, quæ obstruunt os inferni et portas aperiant paradisi, continue frequentabat. Eligens sibi in confessorem magistrum quendam *c* pro salute animarum peritissimum, et devotum, cui in omnibus avidius obedivit; sciens, quod verba sapientum sunt sicut stimuli, et quasi clavi in altum defixi; quæ per magistrorum consilium data sunt. Unde et ipse confessor solebat dicere familiariter amicis suis. Hoc in dna Bir-

gitta signum alicujus futuræ gratiæ est, quod ipsa ita leviter peccata plangit, sicut alii gravissima, et nihil in verbis suis dimittit aut moribus indiscussum. Ne autem animum suum circa familiaria tantum occuparet negocia, quin etiam in lege Domini posset jugiter meditari, cum Judith secretum cubiculum est ingressa, ubi fluctuum mitigatis motibus, quasi in portum voluptatis deducta, lacrymis stratum conscientiæ suæ in tantum rigare consuevit, ut, absente marito, fere totis noctibus prudenter in orationibus non sine lacrymosis singultibus vigilaret, nec corpori suo a genuflexionibus et disciplinis secretis parcere voluit, ut corpus in servitutem redigeret disciplina.

12 Unde cum semel in gemitibus laborans instanter ad Dominum oraret, ut aliquis conveniens modus orandi sibi infunderetur, per quem Deo et beatæ Virgini posset cotidie sedulum officium exhibere. Beata Virgo scutum orationis ejus tanquam advocata fidelis ante Filium suum benedictum proferens, Ancilla suæ desiderium celeri effectui mansipavit. Nam quadam die, beata Birgitta mirum in modum mente in cœlestibus elevata, infusa est sibi oratio pulcherrima de passione Christi, nec non de vita et laude beatissimæ Mariæ Virginis Matris ejus, quam ita memorialiter cordi curavit tradere, ut eam postea legeret omni die: in cujus signum beata Virgo non longe post apparuit sibi dicens: Ego promerui tibi, illam posset extollere, et hanc leges *d*. Jejuniis, quæ mentem sublevant, carnem spiritui subjiciunt, concupiscentiæque nebulas dissipant et repellunt; instanter quoties potuit, insistebat. A culcioribus cibis et potibus occulte abstinens, ne a marito aut ab aliis notaretur. Elemosynas quoque fecit largissimas, deputatam habens domum pro pauperibus, quibus lavando eorum pedes, et eos vestiendo sæpissime serviebat. Sciens, quod bona est oratio cum jejuniis et elemosyna magis, quam thesauros auri cumulare. Sermones virorum approbatorum libenter audiebat, gestaque Sanctorum, et Bibliam, quam sibi in lingua materna scribi fecerat *e*, continue relegebatur; attendens, quod cetera impressionem recipit ex sigillo, ita hujus vitæ mortalitatem ab exemplo.

13 Cum quadam tempore Domina venerabilis periclitaretur in partu *f*, ita quod de vita ipsius desperaretur, et ipsa in uberibus consolationis beatæ Virginis ex intimo cordis affectu fiducialibus figerat anchoram spei suæ, statim in nocte, vigilantibus mulieribus et videntibus, persona quadam serico albo induta, subito visa est ingredi ad eam, quæ stans ante lectum singula corporis jacentis membra manibus pertractabat. Omnibus igitur, qui aderant, admirantibus, et ipsa, quæ apparuerat, disparente persona, absque omni difficultate protulit partum suum. Nec alicui vertatur in dubium, quin persona prædicta Virgo fuit Maria, sicut ipsa eidem beatæ declaravit postea dicens. Quando, inquit, difficultatem habuisti in partu, ego Maria ad te ingressa sum: ideo ingrata es, si non diligis me, labora igitur, ut filii tui sint etiam mei. O miranda Virginis humilitas, quæ neminem despiciat, et nullum in necessitatibus derelinquit! Felix mulier, quæ reginam cœlorum habere meruit obstetricem; sed feliciores filii, quos merito matris in filios adoptionis eligere voluit Mater Dei!

14 Filios